

COMISIWN FFINIAU A DEMOCRATIAETH LEOL CYMRU

PWYLLGOR ARCHWILIO AC ATAL RISG A GYNHALIWYD DRWY MICROSOFT TEAMS DDYDD LLUN 26 GORFFENAF 2021 (10:30 – 12:15)

Aelodau CFfDLC yn bresennol: Ceri Stradling drwy MS Teams (Cadeirydd), Dave Powell (Aelod), Julie May (Aelod), Julie James drwy MS Teams (Aelod Annibynnol)

Cynrychiolydd Archwilio Cymru: Julie Rees drwy MS Teams

Cynrychiolydd TIAA: Helen Cargill drwy MS Teams

Cynrychiolydd Cymwysterau Cymru: Sean Gaffney drwy MS Teams

Swyddogion CFfDLC: Shereen Williams (Prif Weithredwr), David Carr (Rheolwr Cyllid), David Burley (Pennaeth Busnes)

Croesawodd y Cadeirydd Julie May, sef Aelod CFfDLC a benodwyd i'r Pwyllgor Archwilio ac Atal Risg yn lle Theo Joloza, a oedd wedi terfynu ei benodiad yn gynnar gan iddo symud dramor â'i yrfa.

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb

1.1 Ni chafwyd unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. Datganiadau o fuddiant

2.1 Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant.

3. Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio a gynhaliwyd ar 24 Chwefror 2021

3.1 **Penderfynwyd** mabwysiadu cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 24 Chwefror 2021 yn amodol ar newid 'Deloitte' i 'TIAA' ar restr y rhai a oedd yn bresennol.

3.2 Nodwyd nad oedd gan CFfDLC Hyrwyddwr TGCh mwyach yn dilyn ymadawiad y Comisiynydd, Theo Joloza. **Cytunwyd** y dylid enwebu Hyrwyddwr TGCh newydd ar ôl penodi aelodau newydd yn nes ymlaen yn y flwyddyn.

Gweithredu: Prif Weithredwr / Aelodau CFfDLC **Erbyn:** 31 Ionawr 2022

4. Materion yn codi o'r cyfarfod blaenorol

4.1 Nododd y Pwyllgor fod mwyafrif yr eitemau a oedd yn codi o'r cyfarfod blaenorol wedi'u cwblhau erbyn hyn.

4.2 Roedd un eitem yn weddill o hyd, sef yr archwiliad manwl o Ddiogelwch TGCh. Roedd paratodau ar gyfer yr ymarfer yn mynd rhagddynt o hyd, ac roedd Cymwysterau Cymru a CFfDLC yn cynnal asesiad risg.

5. Adroddiad ar Ddiogelwch Data TGCh

- 5.1 Nododd y Pwyllgor na fu unrhyw ddigwyddiadau diogelwch data yn 2021-22 hyd yn hyn.
- 5.2 Nododd y Pwyllgor yr adroddiad diogelwch TGCh a gyflwynwyd gan Sean Gaffney. Rhoddodd grynodedeb o'r bygythiadau seiber diweddaraf a nodwyd gan y Ganolfan Seiberddiogelwch Genedlaethol, ac esboniodd nad oedd unrhyw un o'r rhain yn peri bygythiad sylweddol i CFfDLC.
- 5.3 Crybwyllwyd bod archwiliad Diogelwch TGCh Cyber Essentials CFfDLC wedi'i adnewyddu'n ddiweddar.
- 5.4 Roedd y Pwyllgor o'r farn y dylid trefnu cwrs hyfforddiant diweddarau ar ddiogelwch TGCh i'r holl staff ac aelodau. **Cytunwyd** y byddai hyn yn cael ei drefnu ar ôl penodi aelodau newydd.
Gweithredu: Pennaeth Busnes / Cymwysterau Cymru **Erbyn:** 31 Mawrth 2022
- 5.5 Tynnodd Sean Gaffney sylw'r Pwyllgor at gynnydd diweddar mewn bygythiadau o'r we a oedd yn cael eu rhwystro gan ddiogelwch TGCh, a sbardunwyd drwy fynd at gyfeiriad gwe aswpsdkus.com, a oedd yn cael ei gategoreiddio'n URL maleisus. **Cytunwyd** pe byddai hyn yn parhau dros yr ychydig fisoedd nesaf y byddai camau pellach yn cael eu cymryd i ddod o hyd i'r achos.
- 5.6 Crybwyllwyd bod y Gofrestr Risg TGCh yn cael ei hadolygu ym mhob cyfarfod rheoli erbyn hyn. **Cytunwyd** y byddai fersiwn ddiweddaraf y Gofrestr Risg TGCh yn cael ei hanfon at Sean Gaffney er mwyn iddo fwrw golwg drosti.
Gweithredu: Pennaeth Busnes **Erbyn:** 15 Awst 2021

6. Cynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio ac Atal Risg 2021-22

- 6.1 Crybwyllwyd bod Cynllun Gwaith newydd wedi'i ddrafftio ar gyfer 2021-22.
- 6.2 Nododd y Pwyllgor gynnwys Cynllun Gwaith 2021-22 a **chytuno** arno'n amodol ar y newidiadau canlynol:
- Y dylid diwygio'r disgrifiad o'r eitem yn ymwneud â'r cyfarfod blynyddol ag archwilio allanol i ddarllen 'cyfarfod caeedig', ac yna byddai cyfle i drafod effeithiolrwydd archwilio mewnol wedi hynny.
  - Y dylid symud amseriad yr ymarfer dilysu asedau sefydlog o fis Tachwedd i fis Chwefror.
- Gweithredu:** Rheolwr Cyllid **Erbyn:** 29 Tachwedd 2021

7. Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Archwilio ac Atal Risg

- 7.1 Nododd y Pwyllgor gynnwys y Cylch Gorchwyl. **Cytunwyd** y byddai rhestr y cyfrifoldebau a'r gofynion gwybodaeth ar gyfer adrannau 7 ac 8 yn cael eu diweddarau i gynnal Sicrwydd Diogelwch Data TGCh a Rhyddid Gwybodaeth.
Gweithredu: Rheolwr Cyllid **Erbyn:** 29 Tachwedd 2021

8. Cyfrifon Blynyddol 2020-21 a'r Archwiliad o'r Adroddiad ar y Datganiadau Ariannol

- 8.1 Nodwyd bod y datganiadau ariannol a'r cyfrifon drafft wedi'u hystyried gan CFfDLC yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Mehefin 2021.
- 8.2 Crybwyllodd Julie Rees y derbyniwyd y cyfrifon yn brydlon ac, o ganlyniad, bod yr amserlen wreiddiol ar gyfer cwblhau'r archwiliad wedi'i bodloni. Bwriad yr Archwilydd Cyffredinol oedd cyhoeddi adroddiad archwilio diamod, cyn belled â na fydd unrhyw ddigwyddiadau'n effeithio ar y cyfrifon hyd at yr adeg y bydd yr Archwilydd Cyffredinol yn eu hardystio, sef 28 Gorffennaf 2021.
- 8.3 Nid oedd unrhyw gamddatganiadau heb eu cywiro yn y cyfrifon na materion sylweddol yn deillio o'r archwiliad. Roedd 7 o gamddatganiadau a gywirwyd yn y cyfrifon, yr oedd rhai ohonynt yn fân newidiadau i'r symiau a ddatgelwyd ar gyfer tâl aelodau, addasiad i gyfrif am waredu ased sefydlog, addasiad i groniad gan mai dim ond rhan o'r taliad a oedd yn disgyn yn ystod y flwyddyn, a chynnwys rhagdaliad a oedd wedi'i hepgor mewn camgymeriad.
- 8.4 Roedd dau argymhelliad archwilio a godwyd yn yr adroddiad, sef:
- Bod angen mireinio'r polisi cyfrifyddu ar gyfer asedau anniriaethol i gynnwys lefel de-minimis lle y caiff pob ased uwchlaw'r lefel honno ei asesu yn erbyn IAS 38. Mae angen asesu pob gwariant ar feddalwedd yn erbyn y meini prawf yn IAS 28 ar gyfer cyfalafu, fel hyd y drwydded ac ati.
  - Y cynhelir adolygiad o'r gofrestr asedau sefydlog i sicrhau bod oes yr asedau'n briodol o hyd a bod y gofrestr wedi'i diweddarau i adlewyrchu asedau a waredwyd.
- 8.5 Derbyniwyd y ddau argymhelliad gan reolwyr. O ran yr argymhelliad yn ymwneud ag ymdrin â meddalwedd wrth gyfrifyddu, nodwyd bod mwyafrif y costau meddalwedd cyfredol yn gymharol isel o ran taliadau prydlesu blynyddol, ac felly bod y polisi presennol o'u trin fel gwariant refeniw yn briodol. **Cytunwyd** y byddai lefel gwariant cyfredol CFfDLC ar feddalwedd yn parhau i gael ei thrin fel gwariant refeniw, ac y byddai'r polisi cyfrifyddu ar gyfer asedau anniriaethol yn cael ei ddiwygio i gynnal lefel de-minimis lle y caiff pob ased uwchlaw'r lefel honno ei asesu yn erbyn IAS 38.
- 8.6 Cytunwyd y byddai'r dyddiadau cau ar gyfer rhoi'r argymhellion ar waith yn cael eu dwyn ymlaen i ddyddiad mwy addas na 31 Mawrth 2022.
- 8.7 Diolchodd y Cadeirydd i Julie Rees am ei hadroddiad. **Cymeradwyodd** y Pwyllgor y cyfrifon archwiliedig a'u llofnodi, a chytuno ar gamau i lofnodi'r llythyr o gynrychiolaeth.

9. Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol 2020-21

- 9.1 Dywedodd Helen Cargill fod y Strategaeth Archwilio Mewnol yn cwmpasu'r 3 blynedd nesaf o 2021-22 hyd 2024-25 ac yn cynnwys materion fel canlyniad

archwiliadau blaenorol, twyll a seiberddiogelwch. Roedd hefyd yn cynnwys yr Adroddiad Cryno ar Sicrwydd Rheolaethau Mewnol, a oedd yn rhoi crynodeb o rybuddion twyll diweddar, er nad oedd angen i CFfDLC ymateb i'r rhain, dim ond eu nodi.

- 9.2 Roedd Atodiad D yn amlinellu'r cynllun blynyddol ar gyfer 2021-22, a oedd yn cynnwys Rheolaethau Strategol Llywodraethu, Rheoli Risg, y Gyflogres, Rheolaethau Cyffredinol TGCh ac Arolygon Etholiadol a Seneddol.
- 9.3 Roedd y Pwyllgor o'r farn y dyrannwyd gormod o amser yn y cynllun i Arolygon Etholiadol a Seneddol, gan fod yr Arolygon Etholiadol wedi dod i ben yn ddiweddar a'r Arolwg Seneddol ond newydd ddechrau. Nodwyd hefyd y dyrannwyd 3 diwrnod i archwilio'r gyflogres, ac ystyriwyd bod hyn yn ormodol.
- 9.2 **Cytunwyd** y dylid dileu'r archwiliadau o'r Arolygon Etholiadol a Seneddol o'r cynllun ac y dylid dyrannu'r diwrnodau archwilio i Reolaethau Ariannol Allweddol yn lle hynny. **Cytunwyd** hefyd y dylid dyrannu 1 diwrnod yn llai i archwilio'r Gyflogres a dyrannu'r amser hwnnw i Reolaethau Ariannol Allweddol.
Gweithredu: TIAA Ltd. **Erbyn:** 1 Medi 2021
- 9.4 Cytunwyd i newid y rhesymwaith risg a chwmpas Rheolaethau Strategol Llywodraethu i gadarnhau ei bod yn cynnwys y risg o wrthdaro buddiannau ond nid rheoli risg, a oedd yn destun adolygiad ar wahân.
Gweithredu: TIAA Ltd. **Erbyn:** 1 Medi 2021
- 9.5 **Cymeradwywyd** y Strategaeth Archwilio a Chynllun Archwilio Mewnol Blynyddol 2021-22 yn amodol ar y newidiadau cytûn.

10. Asesiad Archwilio Mewnol Blynyddol CFfDLC 2020-21

- 10.1 Crybwyllwyd bod Swyddog Cyfrifyddu'r Comisiwn a'r Pwyllgor Archwilio ac Atal Risg wedi cwblhau eu hasesiad blynyddol o archwilio mewnol ar gyfer 2020-21. Nododd y Pwyllgor gasgliadau'r asesiad, sef bod annibyniaeth a pherfformiad Archwilio Mewnol o safon uchel ac wedi bodloni'n safonau yn ymwneud â sicrhau ansawdd.
- 10.1 Nodwyd bod ymatebion yr asesiad yn cynnwys sawl sylw yn ymwneud â pha mor gyflym roedd TIAA wedi deall busnes a swyddogaethau CFfDLC, a pha mor dda y cynhaliwyd yr archwiliad yn ystod blwyddyn gyntaf ei gontract.

11. Argymhellion Archwilio – Adroddiad ar Gynnydd

- 11.1 Ystyriodd y Pwyllgor y cynnydd ar yr argymhellion archwilio mewnol sy'n weddill, gan gynnwys y rhai a oedd wedi'u rhoi ar waith ers yr adroddiad blaenorol.
- 11.2 Nodwyd bod yr argymhelliad archwilio mewnol yn ymwneud ag adolygu a diweddarau'r Polisi Hyfforddiant a Datblygiad wedi'i roi ar waith drwy raglen adolygu dreigl, ac felly y dylid diwygio'r dyddiad cau ar gyfer gweithredu'r argymhelliad hwn i adlewyrchu bod hyn yn digwydd yn barhaus.

- 11.3 Roedd y tri argymhelliad archwilio mewnol a oedd yn weddill yn ymwneud â'r rhaglen arolygon etholiadol, a oedd bron â'i chwblhau, ac felly ni ellid eu rhoi ar waith tan y rhaglen arolygon nesaf yn 2022/23.

12. Rhestr Colledion 2020-21

- 12.1 Nododd y Pwyllgor nad oedd CFfDLC wedi cofnodi unrhyw golledion yn ystod 2020-21, ac y cyflwynwyd ffurflen â dim colledion i Lywodraeth Cymru.

13. Cynllun Parhad Busnes 2021-22

- 13.1 Nododd y Comisiwn na fu unrhyw brawf o'r Cynllun Parhad Busnes yn ystod 2021-22 gan fod y Cynllun ar waith o hyd wrth ymateb i'r cyfyngiadau COVID-19 parhaus. Rhoddodd yr adroddiad grynodedb o'r meysydd lle y gwnaed newidiadau a gwelliannau i brosesau CFfDLC i oresgyn yr anawsterau a brofwyd ar ddechrau'r pandemig COVID-19 yn 2020-21.
- 13.5 Nododd y Pwyllgor yr adroddiad ar brawf y Cynllun Parhad Busnes a'r casgliad bod y Cynllun yn ddigon cadarn.

14. Adroddiad Rheoli Risg

- 14.1 Ystyriwyd y cofrestrau a'r polisi risg cyfredol. Rhoddwyd manylion am y newidiadau a wnaed i'r cofrestrau risg Corfforaethol a Gweithredol ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor.
- 14.2 Nodwyd er bod Risg CR2 wedi'i dileu o'r Gofrestr Risgiau Corfforaethol, roedd ar y Radar Risg o hyd. Cytunwyd y byddai Risg CR2 yn cael ei dileu o'r Radar Risg.
Gweithredu: Rheolwr Cyllid **Erbyn:** 31 Gorffennaf 2021

15. Cofrestr Risg TGCh

- 15.1 Ystyriwyd y gofrestr risg TGCh gyfredol. Nodwyd y byddai'r Gofrestr Risg TGCh yn debygol iawn o newid o ganlyniad i'r archwiliad manwl o Ddiogelwch TGCh.

16. Adroddiad Monitro'r Gyllideb

- 16.1 Nododd y Pwyllgor gofnodion yr adroddiad ar y gyllideb a gyflwynwyd yng nghyfarfod y Comisiwn ar 29 Mehefin 2021.
- 16.1 Nodwyd bod cyllideb ar gyfer costau lles staff wedi'i sefydlu, a chrybwyllwyd bod gwasanaethau'r darparwr lles staff a gontractiwyd yn ddiweddar gan CFfDLC, sef Care First, yn ymestyn i gynnwys Aelodau CFfDLC yn ogystal â staff.

17. Rhoddion a Lletygarwch – Adroddiad a Datganiadau

17.1 Nododd y Pwyllgor na wnaed unrhyw ddatganiadau o roddion a lletygarwch ers y cyfarfod diwethaf.

18. Cwynion

18.1 Nododd y Pwyllgor na wnaed unrhyw gŵynion i CFfDLC ers y cyfarfod diwethaf.

19. Adroddiad a Pholisïau Chwythu'r Chwiban a Thwyll

19.1 Nododd y Pwyllgor na fu unrhyw achosion o chwythu'r chwiban na thwyll ers y cyfarfod diwethaf.

19.1 Crybwyllodd y Pwyllgor fod y Polisiâu Twyll a Chwythu'r Chwiban wedi'u hadolygu'n ddiweddar.

20. Adroddiad Rhyddid Gwybodaeth

20.1 Nododd y Pwyllgor y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a gafwyd rhwng mis Ebrill 2021 a mis Gorffennaf 2021. Ystyriwyd y byddai nifer y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth yn debygol o gynyddu yn dilyn penderfyniadau'r Gweinidogion ar gyfer Argymhellion Terfynol yr Arolygon Etholiadol.

21. Unrhyw fater arall

21.1 Nid oedd unrhyw fater arall.

22. Dyddiadau'r cyfarfodydd nesaf

22.1 Mae dyddiadau'r cyfarfodydd nesaf fel a ganlyn:
25 Tachwedd 2021